

Clifford D. Simak
BLOGIO IRŠTVA
Fantastinis romanas

Apleistųjų Kraštų paribys stovi didinga pilis, sauganti Imperiją nuo Nelabųjų puldinėjimo. Tačiau pastaruoju metu itin padaugėjo trolių, goblinų, milžinų žmogėdrių ir ypač drakonų išpuolių. Kažkas atsitiko, kažkas kiršina Nelabuosisus.

Todėl, norėdamas viską išsiaiškinti, Harkortas su trimis savo draugais išsiruošia pavojingam žygin per Apleistuosius Kraštus į pačią Blogio Irštąvą...

Iš anglų kalbos vertė NOMEDA BERKUVIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

350 tomas. Serija įkurta 1990m.

Clifford D. Simak

WHERE THE EVIL DWELLS

London, Mandarin books, 1989

Copyright © by Clifford D. Simak, 1984

Cover art copyright © by Stephen Youll, 2001

Vertimas į lietuvių kalbą leidykla "Eridanas", 2005

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

1

Griždamas namo iš rytinės medžioklės Harkortas pamatė drakoną. Purviną virtuvinę mazgotę primenantis padaras skrido viršum upės, tėkmės kryptimi, iš visų jėgų ištempęs į priekį gyvatišką kaklą, paskui kurį oru vilkosi sunkus kūnas bei iš paskos tabaluojanti lanksti uodega.

Harkortas parodė drakoną Gumbuočiui, kuris joje greta ir už pavadžio vedė trečią žirgą, apkrautą šiandieniniu laimikiu - šernu ir elniu.

- Pirmasis drakonas šiais metais, - pastebėjo Harkortas.

- Dabar retai jų pasitaiko, - linktelėjo Gumbuočis. - Nedaug beliko.

Jis teisus, pagalvojo Harkortas. Šiapus upės drakonų liko nedaug. Beveik visi per pastaruosius metus persikraustė į šiaurę. Šnekama, girdi, ten siaubūnai tarnauja Nelabiesiems - stebi barbarų judėjimą, mat išalkusios pastarųjų ordos apgulios Apleistųjų Kraštų pakraščius.

- Visai greta, šiek tiek paėjęs prieš srovę, kadaise būta ištisos jų lizdavietės, - prisiminė Harkortas. - Gal dar ir dabar keletas ten gyvena.

Gumbuotis šyptelėjo:

- Ar tik ne judu su Hju sykį mėginote sugauti drakoną?

- Jis buvo dar visai viščiukas, - pasiteisino Harkortas.

- Viščiukas ar paūgėjęs, nesvarbu, - pertarė Gumbuotis. - Su drakonais menki juokai. Jūs tikriausiai ir patys tuo įsitikinote. Įdomu, kur dabar Hju?

- Dorai nežinau, - atsakė Harkortas. - Galbūt Gajus žino. Pastarąjį sykį girdėjau, esą jis kažkur Makedonijos tyruose, vadovauja prekybos faktoringui. Imkim ir palikim elnią Gajaus abatijoje - mums užteks ir šerno. Tiems netikėliams vienuoliams retai kada tenka kaip reikiant užkirsti. Aišku, pats Gajus - kitas reikalas. Manding, ir pilyje jis taip dažnai lankosi veikiausiai ne draugijos išsiilgęs, o norėdamas pasėdėti už mūsų stalo. Aš paklašiu abato, kas girdėti apie Hju.

- Abatas Gajus, žinoma, užkietėjęs plepys, - pastebėjo Gumbuotis, - bet man jis patinka.

- Gajus yra senas, neįkainojamas mano bičiulis, - pripažino Harkortas. - Jau nė neprisimenu, kiek kartų traukė mudu su Hju iš įvairiausių bėdų, kurios mus nuolat ištikdavo. Tuomet aš galvodavau - pagelbėja, kadangi yra vyresnysis Hju brolis, bet dabar žinau: jei įsipainiočiau į kokią nors bjaurią istoriją vienas, abatas ir mane išvaduotų.

Medžiotojai išėjo iš miško į arimus, pasidengusius tankia želmenų žaluma, ir toliau traukė siauromis išmintomis provėžomis, skiriančiomis du laukus. Iš želmenėlių purptelėjo vieversys ir kaip strėlė šovė į dangų. Viršum laukų nuskardeno skambi trelė.

Priešakyje, dar gana toli, pasirodė du apskriti pilies bokštai. Pilis, aišku, ne pati prašmatniausia, pagalvojo Harkortas. Nepalyginsi su prabangiais rūmais, kokius prieš kelis šimtmečius statydindavosi turtingi lordai. Tačiau jam čia buvo gimtieji namai, o kokį dar vaidmenį turėtų atlikti pilis? Šios sienos nepasidavė prieš septynerius metus, kai iš už upės plūstelėjo nesuskaitomi Nelabųjų

pulkai. Apiplėšę abatiją užpuolikai tris dienas ir tris naktis atakavo pilį. Tačiau apgultis blogio jėgoms brangiai kainavo, ir galų gale jie vėl atitraukė už upės, į Apleistuosius Kraštus. Harkortas tuomet buvo dar visai jaunutis, bet puikiai prisimena, kaip grūmėsi gynėjai ant pilies sienų ir kaip triumfuodami šūkavo, kai Nelabieji ėmė trauktis.

Dešinėje, link upės besileidžiančios daubos viršuje, puikavosi grakštūs vienuolyno bokšteliai. Daugiau iš už kalvelės nieko nesimatė - tik šios smailės, iškilusios viršum tankaus miško, dengiančio visas kalvas palei upę.

- Tavo senelis vakar skundėsi seniai bemačius dėdę Raulį, - prakalbo Gumbuotis. - Atrodo, jau nebesitiki jo išvysti. Labai jau ilgai šįsyk Raulio nėra. Nelengva seniokui turint tokį nenuoramą sūnų. Neišpasakytai dėl jo nerimauja.

- Žinau, - atsiliepė Harkortas. - Dėdė Raulis išvyko bemaž išsyk po antpuolio.

- Aš pasakiau tavo seneliui, jog Raulis dar sugrįš. Vieną gražią dieną ims ir pasirodys ant slenksčio. Tik aš pats, deja, nesu tuo įsitikinęs.

- Nedaug kuo gali būti tikras šiame pasaulyje, -
sutiko Harkortas.

Iš tolo žvelgiant į du vienuolyno bokštus, tokius
lieknus ir dailius, galėjai įsivaizduoti, jog jie vaini-
kuoja grandiozišką, didingą statinį. Tačiau iš arti
viskas atrodė visai kitaip. Bokšteliai išliko tokie
pat trapūs ir grakštūs, tačiau pastatas, viršum
kurio šie puikavosi, nors ir tvirtai pastatytas, bu-
vo paženklintas laiko ir prastos priežiūros. Laužų
suodžiai, rūdys nuo varinių stogų, purvinos žy-
mės, paliktos nukritusių lapų, besikaupiančių
šimtuose užkaborių, kurių niekas niekada neiš-
kuopdavo, išmargino akmeninius mūrus bjaurio-
mis dėmėmis ir juostomis, o ir patys akmenys
šen bei ten suskeldėjo nuo šalčio ir saulės. Visur
akis badė aplaidumas. Kieme vištos kudakuoda-
mos kapstė šiukšles. Tarp jų oriai vaikštinėjo lie-
sas povas, kada ne kada išskleidžiantis uodegą,
kurioje trūko pusės plunksnų. Čia pat krypuoda-
mos vaikštinėjo geraširdės antys, o šias šnypš-
damos vaikėsi žąsys. Energingai uodegą vizgi-
nantis paršelis kaip įmanydamas stengėsi išknisti
stambų piktžolės krūmą.

Harkorto ir Gumbuočio pasirodymas sukėlė didžiulį sąmyšį. Iš visur pasipylė daugybė vienuolių, kurie puolė pasitikti svečių. Vienas sučiupo už kamanų žirgą, kuriuo jojo Harkortas, kitas nusukbėjo prie Gumbuočio.

- Nereikia, - atsisakė šis. - Aš nepasiliksiu. Tik nunešiu elnią į virtuvę ir josiu į pilį. Šis šernas - mums vakarienei, o jį dar reikia iškepti.

Harkorto žirgą laikantis vienuolis pasiūlė:

- Leisk paberti bent saujelę avižų ir įpilti šiek tiek vandens tavo arkliui.

- Gerai, - sutiko Harkortas. - Dėkoju, jūs labai malonūs.

Svečias nušoko, o vienuolis nusivedė ristūną.

Iš už kampo atvykėlių pusėn skubiai patraukė abatas Gajus, stambus vyriškis, visa galva aukštesnis už kitus. Veidą dengianti juoda barzda nustelbė net plikai išskustą tonzūrą ant viršugalvio. Giedros, švytinčios žydros akys žvelgė iš po tankių antakių krūmų, tarytum iš pasalų. Iš po užraitotos sutanos kyšojo basos kojos. Harkortas pastebėjo, jog kojos purvinos, nors ir negalėjo su-

prasti, kodėl atkreipė dėmesį: nedaugelis, net ir iš dvasininkų luomo, bičiuliaujasi su vandeniu bei milu.

- Džiaugiuosi tave matydamas, Čarlzai! - šūktelėjo abatas.

Harkortas spustelėjo jam ranką.

- Abate, jau ištisą savaitę mūsų neaplankai. Juk žinai, pilis visuomet tavo paslaugoms, kada beateitum.

- Rūpesčiai, - dusliu bosu atsiliepė abatas. - Amžini rūpesčiai. Čia tas, čia anas, ir daugiau niekam nebelieka laiko. Nuolatos reikia aiškinti savo kvaišeliams, ką jie privalo daryti - ir ne tiktai ką, bet ir kaip, o kartais netgi dėl ko. Jeigu ko nors imasi, padarys, bet pirmiausiai reikia jiems viską išaiškinti. Būtinai kas nors turi vedžioti už rankos ir nušluostyti nosį. Visi jie tokie.

Aplinkui susispietę vienuoliai tik geraširdiškai nusijuokė.

- Nagi, eime, - pakvietė abatas. - Susirasime kokį jauką kampelį, kur galėsime pasėdėti ir papasakoti vienas kitam keletą nepadorių istorijų, kai

nespokso visokie pusgalviai ir nekelia pavojaus savo sieloms klausydamiesi nuodėmingų mudviejų kalbų. Ir nevengia jiems patikėtų darbų. Matau, atgabenote elnienos?

- Pilyje baigėsi šviežia mėsa, o man pasitaikė laisvas rytas.

- Taip, suprantu. Puikiai suprantu. Mes turime šviežių daržovių iš daržo, duosime jums.

Gajus trūktelėjo Harkortą už rankos, ir jie aplenkę vienuolyno kampą patraukė link mažo namelio. Ten laukė ankštas abato kambarėlis išblukusiais, apibrizgusiais gobelenais išmuštomis sienomis.

- Štai čionai, į šį krėslą, kuris pastatytas specialiai seniems bičiuliams. Ir dar garbingiems svečiams, tik tokių mes jau daugelį metų neturėjome. Čarlzai, juk mes gyvename nuošaliausiame Imperijos kampelyje. Niekas čia neužsuka, net keliaudamas pro šalį.

Abatas ėmė raustis spintoje.

- Turiu čia užslėpęs specialų butelaitį, - tarstelėjo jis. - Kažkodėl niekur jo nematau.

Galų gale paieškos baigėsi sėkmingai, ir šeiminkas grįžo nešinas buteliu bei dviem taurėmis. Vieną įteikė Harkortui, o pats atsisėdo į kitą krėslą ištiesdamas kojas ir mėgindamas ištraukti kamštį.

- Jūsų javai gražiai sudygo, - pratarė Harkortas.
- Ką tik jojome pro lauką.

- Taip, girdėjau, - atsiliepė abatas. - Nors pats dar nemačiau. Vis nėra kada, toks jau mano darbas.

- Ne šiaip darbas, - pastebėjo Harkortas. - O garbinga ir kilni misija, kurią tu puikiai vykdai.

- Jeigu taip būtų, - paprieštaravo abatas, - tuomet Bažnyčia turėtų patvirtinti mano rangą, ar tau taip neatrodo? Štai jau šešerius metus laikinai vykdau šias pareigas, o vis dar nesu patvirtintas. Jeigu viskas ir toliau taip klostytis, baiminuosi apskritai šito nesulauksiąs, štai ką tau pasakysiu.

- Tokie laikai, - atsiduso Harkortas. - Viskas aplinkui trapu ir nepatikima. Virš mūsų nuolatos kybo barbarų iš Artimosios Azijos grėsmė. Už

upės vis dar kiūto Nelabieji. O galbūt yra ir dar kažkas, ko mes nežinome.

- Bet juk mes čia, pasienyje, giname ir Bažnyčią, ir Imperiją, - užginčijo abatas. - Galima būtų retsykiais ir mus prisiminti. Roma turėtų bent truputėlį mumis rūpintis.

- Imperijai dabar nelengva, - paaiškino Harkortas. - Taip yra buvę ir anksčiau, bet Roma vis dar stovi. Stovi jau per du tūkstančius metų, jei skaičiuosime nuo Respublikos įkūrimo - bent jau taip teigia istorija. Pasitaikydavo ir geresnių laikų, ir prastesnių. Kartais Roma nusilpdavo, kaip kad dabar, kai sienos griūva, ekonomika nusmukusi, o išorės politika tapo visai apgailėtina...

- Dėl to aš nesiginčiju, - pritarė abatas. - Kartais nusilpdavo, o vieną, kitą sykį net atrodė, jog tuoj ims subyrės, bet tu teisus - ji vis dar stovi. Turi paslaptingo ilgaamžiškumo. Aš irgi tikiu, kad Roma vėl taps galinga ir didi, o kartu sustiprės ir Bažnyčia. Nerimauju dėl kitko - ar ne per daug laiko nutekės iki to momento. Ar suspės sutelkti jėgas Roma ir Bažnyčia, kol mes gyvi, ir pagaliau patvirtins mano rangą, o šią bei kitas sienas ims

saugoti legionai? Žinoma, kada nors, gal po keleto šimtmečių, atsiras koks nors galingas vadas, kuris sugebės viską pakeisti, kaip visuomet būdavo iki šiol...

- Galingi vadai - dar ne viskas, - paprieštaravo Harkortas. - Kartais viską nulemia gryniausias atsitiktinumas. Ketvirtajame amžiuje Imperija vos nesusiskaldė į Vakarus ir Rytus. Tiesa, istorikai apie tai rašo skirtingai, bet, mano galva, akivaizdu, jog tuomet Imperiją išgelbėjo Nelabieji. Žinoma, niekam ne paslaptis - blogio jėgos egzistavo ir anksčiau, bet iki tol buvo tik apmaudus kliuvinys, ir tiek. Tačiau kai Nelabieji netikėtai mus užgriuvo visomis pajėgomis, išsidėstę palei visą sieną, kadangi barbarų ordos pradėjo jus stumti į pietus ir rytus - tuomet jie liovėsi buvę paprastu kliuviniu. Norint atremti antpuolį Imperijai teko sutelkti visas jėgas. Apie pasidalijimą nė kalbos negalėjo būti: vardan išlikimo, reikėjo kovoti drauge. Dėl to Romos galia ir didybė tik sustiprėjo.

Kamštis garsiai pokštelėdamas išlėkė iš butelio.

- Na štai, pagaliau! - šūktelejo abatas. - Duokš

taurę. Negaliu suprasti, kodėl man visuomet tenka taip ilgai krapštyti kamštį. Kitiems tereikia tik mažumėlę krestelėti, ir kamštis pats išlekia.

- Todėl, kad tu nevěkšla, - pasišaipė Harkortas.
- Visuomet buvai nerangus.

Abatas pripildė svečio taurę, įsipylė sau, pastatė butelį ant stalo arčiau savęs, kad nereikėtų toli siekti, ir atsilošė krėsle.

- Prašom deramai įvertinti, - ištarė kilstelėdamas taurę. - Iš to nuostabaus derliaus beveik nieko nebeliko. Gal tik keletas butelių, daugių daugiausiai pustuzinis. O juk, tik pamanykit, kada turėjome net penkias statines!

Harkortas linktelėjo:

- Taip, suprantu. Tu jau man ne kartą pasakojai šią liūdną istoriją. Vynas pradingo antpuolio metu....